

Vrijstaat

Over Rehearsing Revolution van Authentic Boys

Tekst: Lene ter Haar

Welkom op het politieke trainingsterrein, welkom bij 100 minuten vrijstaat. Loop binnen, vermom je en grijp de vlag, ga de barricades op onder de voortstuwende kracht van de Chinese marsmuziek. Kijk, zoals de vijfhonderd Rotterdamse scholieren voor jou, naar de mysterieuze attributen van de revolutie. Onderga haar monumentale rituelen en laat je meevoeren in de dynamiek van de velen!

De meta-staat van *Rehearsing Revolution* is opgericht uit media-beelden van Occupy en de "We are the 99%"-demonstraties, gevestigd op een terrein tussen performance, film en sculptuur, voortdrijvend op een totaalervaring waarin lichamelijke en mentale beweging elkaar bedingen. Welke draai geef je aan dit dubbele spel? Ga je erin mee, stap je eruit, ben je eerlijk, speel je vals? Tot hoe ver ben je te indoctrineren, of ben jij de dissident?

De vermomming verhuult en maakt daarom juist zichtbaar. Simpele materialen, een plastic zak, schroeven, wat plakband, zijn voldoende om de actualiteit van het Tahrir-plein te vertalen naar een snel persoonlijk statement. En zo de beeldvorming van de revolutie in de media te verbinden aan de levensfase van deze groep jongeren. De kunstenaars: "De pubers verbeelden de strijd om de eigen identiteit, die zich ook in de profielfoto's op Facebook uit. Zij bevinden zich in een lichamelijke en geestelijke transformatie en zoeken naar ideeën en idealen om ze aan de werkelijkheid te staven." De massa: dat kan je zelf zijn. Jouw verhaal is het dan ook dat telt en dat de revolutie voedt. Je kan het delen met 10 of met 100 of met 1000den. Het verschil: dat maak jij.

Rehearsing Revolution is een zinnenbespelende performance, maar ook een participatief project of een artistieke strategie voor de productie van autonoom werk. Bovenal is het een kunstervaring die zich op het principe van tweespraak baseert. "Het gaat om een dialoog. Tussen het bezitten van controle en om het kwijtraken ervan. Tussen de mogelijkheid om te ontroeren en een onverschillige houding. Tussen ontvangen en uitzenden om tot een moment te komen waarin een volstrekt subjectief beleefd gevoel van vrijheid kan ontstaan.", aldus de Authentic Boys.

De makers van *Rehearsing Revolution* zetten jeugdige protagonisten en hun persoonlijke verhalen in scène. Daarmee refereren zij aan een conceptuele visie op toneel: de Ready-made performance als een theatrale analogie op Marcel Duchamp.* Deze baseert zich op alledaagse handelingen die geïsoleerd in een geënceneerde omgeving een andere werkelijkheid krijgen. Zo'n benadering van performance verleidt het publiek door een ontwapenend moment van ongefilterde authenticiteit. De vermomming concentreert de blik en toont de essentie door het overbodige te verhullen.

In de Ready-made performance zijn waarheid en verbeelding aan elkaar gewaagd. Zij situeren de artistieke praktijk in het alledaagse leven. En omgekeerd, halen ze het alledaagse leven onvoorwaardelijk de kunst binnen. Daarmee adresseren zij anders onbevraagde sociale processen en mechanismen, overschrijden grenzen en overtuigingen, verruimen bestaande categorieën en verbeelden alternatieven. Zoals in *Rehearsing Revolution* door de verhouding tussen amateur en professional te herformuleren, of die tussen kunstenaar en publiek, de dynamiek tussen collectieve mening en zelfdenkend individu.

De notie van authenticiteit waarop de Ready-made performance drijft, is daarbij cruciaal. Als uitgangspunt wordt zij als een unieke waarde bezworen, echter alleen om vervolgens in twijfel te worden getrokken als een onveranderlijk gegeven. Wat is echt, wat is authentiek, als de ruimte tussen feit en fictie geen vast gebouw maar een veranderlijke constructie blijkt? De Authentic Boys

hebben zich deze vraag programmatisch in hun eigen, niet zonder ironie gekozen, naam ingeschreven. Het lijkt wel op een systematische methode om de weg uit de eigen comfort -zone te vinden: "Hoe vaak confronteer je jezelf?" is het devies achter de Authentic Boys. In dit opzicht wordt ieder werk van de groep tot een persoonlijke revolutie die vraagt, motiveert, zich opdringt, verleidt, dwingt: om anders te denken. In de parabel- achtige encensering van *Rehearsing Revolution* toont zich dit even kwetsbaar als overtuigend.

Rehearsing Revolution is tevens een leuze van de Braziliaanse theaterregisseur Augusto Boal die in de jaren zestig van de vorige eeuw bekend werd. Toen hij op het platteland van Peru met zijn groep had opgetreden, waarbij hij de boeren in het stuk opriep om hun rechten op te eisen, bleek naderhand de revolutionaire vonk te zijn overgeslagen. De boeren besloten spontaan hun wapens op te pakken en vroegen de kunstenaars om hetzelfde te doen:

*Horrified by his own hypocrisy, Boal swore to never again present or advocate on stage that he himself could not support offstage. Theater itself was not a space to orchestrate revolution, he decided, but it could be a space in which to rehearse revolution – to imagine and practice possible forms of action that could instigate social change." (Jill Lane, 2007)***

Boal realiseerde zich dat het toneel vooral de plek kan zijn om strategieën voor sociale verandering te adresseren, in plaats van deze te organiseren. Op deze constatering borduren ready-made performances, en in het verlengde ervan de Authentic Boys, voort.

Echter niet zonder een fundamentele wijziging in de positie van het publiek. In Boal's theater fungeert de kijker minder als 'getuige', maar is hij aangemoedigd om te bepalen hoe de plot zich ontvouwt en om zelf tot acteur te worden. De Authentic Boys gaan nog een stap verder en democratiseren de bestaande rolverdeling in het genre volledig door de jongeren bij *Rehearsing Revolution* tot auteur en mede- producent van het werk te maken.

Boal formuleerde op deze wijze voor Peru een van de meest belangrijke artistieke antwoorden op de hevige maatschappelijke spanningen toentertijd. Ook daarbuiten, hier, nu, in Nederland, weergalmt Boal's antwoord in de titel van de Authentic Boys. De inzet van de kunstenaarsgroep – om de jongeren het eigen artistieke, revolutionaire potentieel te laten ontdekken – zet in *Rehearsing Revolution* de Authentic Boys op een beslissend spoor. Op weg naar hun vrijstaat omzeilen zij daarbij met bravoure het moment waarin dikwijls een maatschappelijk- geëngageerde houding het autonome kunstwerk voorbij dreigt te streven. Met de eigengereide invulling van 'performance' slagen de Authentic Boys erin om nieuw land te bezetten door hun antwoord te formuleren op de vraag naar de tegenwoordige plaats van de kunst zelf: "How could artists encourage people to trust and re-occupy those spaces as their own stages for active citizenship?" **

* De Duitse experimentele theatergroep Rimini Protokoll makten het idee van de 'ready-made performance' in 1998 bekend met hun voorstelling *Bei wieviel Lux schalten Banse und Pohl das Licht an?* (Frankfurt, Duitsland)

** Jill Lane, 2007, *Rehearsing the Revolution in Peru* in: *Journal of International Affairs*; 8,1; International Module.